

Механізм спрощеної процедури державної реєстрації припинення суб'єкта підприємницької діяльності

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» щодо спрощення механізму державної реєстрації припинення суб'єктів господарювання» від 01.07.10 р. було в деякій мірі доповнено повноваження державного реєстратора. Необхідно зазначити, що доповнення повноважень завжди тягне за собою певні питання, які виникають в процесі належного виконання цих же повноважень.

З прийняттям вищевказаного Закону на державного реєстратора покладається проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення суб'єкта господарювання. Що ж стосується підстав такої процедури, то вона проводиться на підставі судового рішення про:

- скасування (визнання недійсною) державної реєстрації, у випадках, передбачених законом, якщо таке рішення прийнято судом до 1 липня 2004 року, крім судового рішення щодо визнання банкрутом;
- припинення юридичної особи, що не пов'язане з банкрутством юридичної особи, якщо таке рішення прийнято судом після 1 липня 2004 року та в разі, якщо голова ліквідаційної комісії з припинення юридичної особи або ліквідатор юридичної особи протягом трьох років з дати опублікування в спеціалізованому друкованому засобі масової інформації оголошення про постановлення судового рішення щодо припинення юридичної особи, що не пов'язане з банкрутством юридичної особи, не надав державному реєстратору документи, перелік яких передбачено ч. 1 ст. 36 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»;
- припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, що не пов'язане з банкрутством, якщо таке рішення прийнято судом після 1 липня 2004 року та в разі ненадання державному реєстратору протягом трьох років з дати опублікування у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації

оголошення про постановлення судового рішення щодо припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, що не пов'язане з банкрутством, документів, перелік яких визначено ч. 9 ст. 47 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».

За наявності вищезазначених підстав державний реєстратор розпочинає процес проведення спрощеної процедури і вносить до Єдиного державного реєстру запис про те, що ним розпочато процес проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення юридичної особи шляхом її ліквідації чи припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця. Про такі дії державний реєстратор повідомляє рекомендованим листом органи статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, фондів соціального страхування та голову ліквідаційної комісії (ліквідатора) юридичної особи. Останні, в свою чергу, у місячний строк з дати надходження повідомлення від державного реєстратора повинні надіслати йому:

- 1) довідку про відсутність або про списання заборгованості із сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) або повідомлення про наявність податкового боргу та неможливість проведення спрощеної процедури припинення суб'єкта господарювання;
- 2) довідку про відсутність або про списання заборгованості або повідомлення про наявність боргу із сплати страхових внесків та неможливість проведення спрощеної процедури припинення суб'єкта господарювання;
- 3) довідку відповідного органу Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про відсутність нескасованих випусків цінних паперів юридичної особи або повідомлення про наявність нескасованих випусків цінних паперів юридичної особи та неможливість проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення юридичної особи;
- 4) довідки про відсутність або про списання заборгованості або повідомлення про борг із сплати страхових внесків та неможливість проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення суб'єкта господарювання.

Після надходження довідок державний реєстратор заповнює відповідну реєстраційну картку та вносить до Єдиного державного реєстру запис про проведення спрощеної процедури державної реєстрації припинення суб'єкта господарювання та про втрату чинності установчими документами і свідоцтвом про державну реєстрацію. За наявності підстав, що унеможливають проведення спрощеної процедури державний реєстратор вносить до Єдиного державного реєстру запис про зупинення процесу проведення спрощеної процедури у зв'язку з початком процесу проведення заходів з припинення суб'єкта господарювання в загальному порядку [1].

З огляду на вищезазначене, можна говорити про те, що хоча повноваження державного реєстратора дещо доповнились, але в деякій мірі було певним чином спрощено його повноваження щодо припинення суб'єкта господарювання. Варто погодитись, що дана процедура дозволить досягти значного зменшення кількості суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність нелегально, а також забезпечить завершення процесу включення до Єдиного державного реєстру відомостей про діючі суб'єкти господарювання, які зареєстровані до 1 липня 2004 року [2].

Проте, деякі автори висловлюють думку, що новостворений спрощений порядок державної реєстрації припинення суб'єктів господарювання лише частково ліквідував згадану раніше законодавчу прогалину і залишив без відповіді цілу низку нагальних питань розвитку процедур державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [3].

Література

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р.// ВВР України. – 2003. - № 31-32. – Ст. 263.
2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення механізму державної реєстрації припинення суб'єктів господарювання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=34879.
3. Максимов В. Спрощення держреєстрації припинення суб'єктів господарювання: нові засоби боротьби з підприємствами-примарами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rights.unian.net/ukr/detail/4758>.

Солонар А. В. Механізм спрощеної процедури державної реєстрації припинення суб'єкта підприємницької діяльності / А. В. Солонар // Матеріали ІV Міжн. наук.-практ. конф. «Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку» (Суми, 21–22 травня 2011 р.) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми : Університетська книга, 2011. – С. 438–440.